

Autor: Magdalena Kubacka	
Klasa I Edukacja: przyrodnicza	Temat lekcji: Tajemnicze zmysły.
Cel/cele zajęć: - rozwijanie różnych obszarów spostrzegania, poznawania i doświadczania, - doskonalenie sprawności funkcjonowania zmysłów, - kształtowanie umiejętności formułowania odpowiedzi i wyciągania wniosków, - zapoznanie ze sposobem czytania przez osoby niewidome- alfabet L. Braille'a, - wdrażanie do zgodnej i twórczej współpracy w zespole.	Cele zajęć w języku ucznia/ dla ucznia: - aktywnie i zgodnie uczestniczę w zabawach badawczych, - poznam nazwy narządów zmysłów oraz sytuacje, w jakich je wykorzystuję, - dowiem się jak czytają ludzie niewidomi.
Kryteria sukcesu dla ucznia: - wymieniam 5 zmysłów (słuch, wzrok, węch, smak, dotyk) i wykorzystuję je w różnych działaniach, - wyjaśniam, za pomocą jakiego zmysłu czytają ludzie niewidomi.	
Podstawa programowa: 1.1)a), 1.3)c), 5.4), 5.5), 6.1)	
Metody pracy: mapa pamięci, pokaz, burza mózgów, zabawy badawcze, pogadanka, <i>Nieskończone zdanie</i>	
Formy pracy: zbiorowa, indywidualna jednolita i zróżnicowana, zespołowa zróżnicowana	
Środki dydaktyczne: arkusz szarego, pakowego papieru, czarny mazak, pomoc dydaktyczna wypracowana w ramach programu kształcenia „Myślę- działam - idę w świat” w zakładce centra artystyczno-ruchowe –worek pomysłów- zabawy ruchowe: „Uciekaj kotku”- autor M. Kubacka, tekturowa opaska kota, dwie chusty, plastikowe kubki z sokiem z cytry, słodką wodą, słoną wodą oraz kawą naturalną, słomki do napojów, nożyczki, kawałki chleba, kredki, Karta pracy- Zespół Smaków- autor M. Kubacka i Karta pracy- Zespół Zapachów- autor M. Kubacka, tablica multimedialna, komputery z dostępem do Internetu, test utworzony na www.LearningApps.org : test- zmysły – autor M. Kubacka	

Przebieg zajęć		
Działania uczniów		Centra Aktywnej Edukacji

<p>1. Uczniowie siedząc w kręgu na dywanie przekazują sobie kolejno wiadomość nadaną przez nauczyciela - temat dnia „<i>Tajemnicze zmysły</i>”.</p>	<p>Zabawa na powitanie „<i>Głuchy telefon</i>”.</p> <p>Nauczyciel przykleja na tablicę szary arkusz papieru z napisanym na środku hasłem- tematem dnia: „<i>Tajemnicze zmysły</i>”. Następnie podaje cele zajęć sformułowane w języku ucznia. Wspólnie z dziećmi ustala jakie będą kryteria ich sukcesu.</p> <p>Następnie wyjaśnia uczniom, że umieścił na tablicy mapę, która pozwoli im zrozumieć i poznać tajemnicze zmysły. Będą ją wspólnie uzupełniać dopisując wiadomości jakie zdobędą podczas zajęć.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Co to są zmysły? - Jakie mamy zmysły? - Po co człowiekowi zmysły? - Czy tylko ludzie korzystają ze zmysłów?- burza mózgów. <p>Propozycja zabaw dydaktycznych z wykorzystaniem naszych zmysłów pozwoli uczniom lepiej zrozumieć ich tajemnice oraz zapamiętać jakie mamy zmysły i jakie narządy ułatwiają nam poznanie otaczającego świata.</p>	<p>polonistyczno-komunikacyjne</p>
<p>2. Uczniowie dobierają się w pary, stają na wprost</p>	<p>Zabawa badawcza nr 1: „<i>Znajdź właściwą dłoń</i>”¹</p>	<p>artystyczno-ruchowe</p>

¹J. M .Łukasik, Spoko lekcja 2, czyli jeszcze więcej sposobów na oryginalne zajęcia, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2011, s. 103

<p>siebie na długość wyciągniętej ręki. Następnie wyciągają rękę, dotykają dłoni partnera i zamykają oczy. Na polecenie „start” opuszczają rękę i obracają się dwa razy wokół własnej osi. W milczeniu, nie otwierając oczu, próbują odnaleźć dłonie partnera.</p> <p>Po zakończonej zabawie dzieci szukają odpowiedzi na pytania nauczyciela i podają warunki, dzięki którym łatwiej odnaleźć dłonie kolegi, np. otwarte oczy, cisza w sali; ustalają, że potrzebny byłby dobry wzrok.</p> <p>3. Uczniowie zastanawiają się podczas wspólnej rozmowy czy można widzieć dotykiem, uzasadniają odpowiedź.</p> <p>4. Uczniowie tworzą na dywanie krąg. Jedno dziecko zamienia się w kotka i „miałczy”. Dwie</p>	<p>Ćwiczenie powinno odbyć się na dywanie. Należy zadbać o to było bezpiecznie i przestrzennie.</p> <p>Po wykonanym ćwiczeniu nauczyciel próbuje dowiedzieć się od dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Czy to zadanie było trudne? -Co możemy zrobić, aby było nam łatwiej? Jaki zmysł uruchomiliśmy? <p>Nauczyciel lub chętny uczeń zapisuje na mapie pamięci: wzrok i rysuje oko, wpisuje dotyk i rysuje rękę. W jakich sytuacjach wykorzystujemy te zmysły?</p> <ul style="list-style-type: none"> - burza mózgów. <p>Nauczyciel stawia pytanie problemowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Czy można widzieć dotykiem? <p>Nauczyciel opowiada dzieciom o specjalnym alfabecie opracowanym przez L. Braille’a, który pozwala ludziom niewidomym czytać dotykiem. Litera tego alfabetu składają się z wypukłych punkcików. Opuszki palców są w stanie wyczuć je wszystkie osobno dzięki odpowiednio dobranej odległości.</p> <p>Pyta, czy dzieci spotkały się kiedyś z takim pismem? Gdzie?</p> <p>Wyjaśnia, że można je spotkać np. na opakowaniach lekarstw, w windach, są również drukowane książki w języku Braille’a. Demonstruje zdjęcia, opakowania po lekarstwach, ewentualnie książkę pisaną dla ludzi niewidomych.(Załącznik nr 1)</p> <p>Zabawa badawcza nr 2 „<i>Uciekaj kotku</i>” - pomoc dydaktyczna wypracowana w ramach programu kształcenia „Myślę- działam- idę w</p>	<p>polonistyczno-komunikacyjne</p>
---	---	------------------------------------

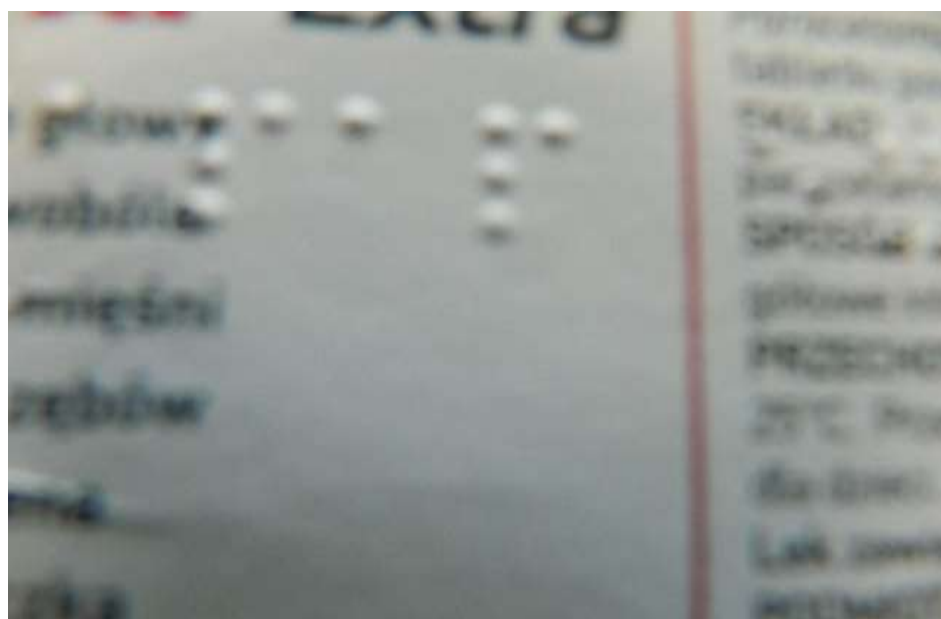
<p>inne osoby to „pieski”, które z zawiązanymi oczami muszą złapać „kotka”.</p> <p>Podczas dyskusji uczniowie ustalają, że pieski musiały wykorzystać swój dobry słuch aby złapać kotka, a kotek miał dobry wzrok dlatego mógł uciekać, gdy widział zbliżającego się psa.</p> <p>5. Dzieci w Zespole Smaków sprawdzają zmysł smaku wykonując doświadczenia. Wyniki zapisują na Karcie pracy.</p>	<p>świat” w zakładce centra artystyczno-ruchowe –zabawy ruchowe- autor M. Kubacka.</p> <p>Po wykonanym ćwiczeniu nauczyciel próbuje dowiedzieć się od dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kto miał trudniejsze zadanie: pieski czy kot? Dlaczego tak myślicie? -Co ułatwiło zadanie kotu? - Jak ułatwić zadanie pieskom? <p>Należy wpisać na mapie pamięci: słuch i narysować ucho.</p> <p>W jakich sytuacjach wykorzystujemy ten zmysł?- burza mózgów.</p> <p>Zabawa badawcza nr 3 „<i>Kubeczki smakowe jesteście gotowe? Próbujemy!</i>”² (zadanie dla Zespołu Smaków)</p> <p>Należy wyjaśnić uczniom, że język dzieli się na cztery czułe sfery. Każda z nich odbiera jeden z czterech smaków. Końcówka języka odbiera smak słony i słodki, nasada – gorzki natomiast boki – kwaśny.</p> <p>Nauczyciel przygotowuje kawałki chleba, przecięte w połowie słomki oraz w kubkach: kawę naturalną (np. INKE), roztwór wody z cukrem i wody z solą, sok z cytryny.</p> <p>Uczniowie postępują według instrukcji słownej nauczyciela: jeden koniec słomki zanurzcie w kubku, zakryjcie palcem drugi koniec, tak aby płyn pozostał w słomce. Połóżcie słomkę na końcu języka i wypuście kilka kropel płynu. Wetrzyjcie go w język kawałkiem chleba. Następnie zróbcie to samo u nasady języka i na jego bokach. W której części języka najbardziej poczuliście smak? Zanotujcie to w Kartach pracy- autor M. Kubacka (Załącznik nr 2)</p> <p>Takie same czynności trzeba powtórzyć z każdym płynem. W</p>	
--	---	--

² Eksperymenty są super! Sekrety chemii, biologii, fizyki..., Wydawnictwo Arkady, Warszawa 2012, s. 42-43

<p>6. Dzieci w Zespole Zapachów sprawdzają zmysł węchu wykonując doświadczenia. Wyniki notują- rysują na Karcie pracy.</p> <p>7. Uczniowie dopasowują zmysły do wybranych zdjęć narządów zmysłu.</p> <p>8. Uczniowie kończą zdanie rozpoczęte przez nauczyciela i przyklejają na mapie zmysłów kolorowe karki obok zmysłu, o którym dowiedzieli się coś nowego, ciekawego. (Jeżeli uczeń informuje nauczyciela, że zdobył wiedzę i dowiedział się coś nowego o kilku zmysłach, może przykleić kilka karteczek).</p>	<p>doświadczeniu biorą udział wszyscy uczniowie Zespołu Smakoszy.</p> <p>Nauczyciel prosi, aby dzieci z Zespołu Zapachów zamknęły oczy i kolejno wyjmując z kufra, podaje do wąchania różne zapachy: mydło, rybę, żółty ser, różę. Zadaniem uczniów jest narysować w odpowiedniej kolejności rzeczy, które wąchały: Karta pracy – autor M. Kubacka (Załącznik nr 3)</p> <p>Na koniec Zespoły prezentują wyniki swoich doświadczeń całej klasie. Wybrane osoby dorysowują na mapie nos i język oraz wpisują odpowiednio: smak, węch. W jakich sytuacjach wykorzystujemy te zmysły?- burza mózgów.</p> <p>Podsumowaniem zabaw badawczych jest test interaktywny sprawdzający wiedzę uczniów na temat 5 zmysłów; test utworzony na www.LearningApps.org</p> <p>Nasze zmysły-test wyboru.- autor M. Kubacka</p> <p>Na zakończenie zajęć nauczyciel prosi o dokończenie przez uczniów zdania: - Zrozumiałem, że... i umieszczenie kolorowych karteczek w wybranym przez ucznia miejscu na mapie pamięci.</p>	
---	---	--

(Załącznik nr 1)

Alfabet L. Braille'a,

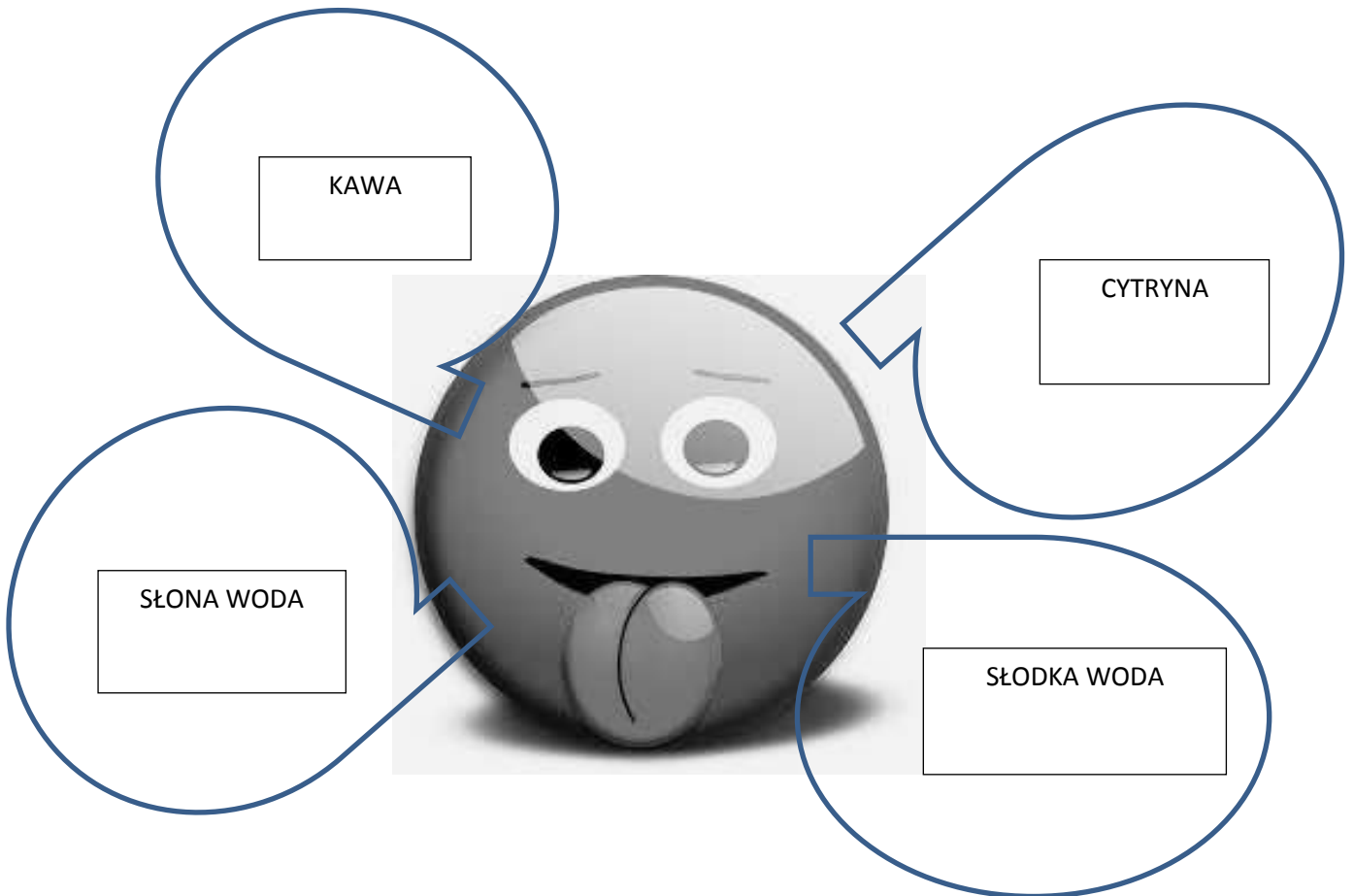

KARTA PRACY

Zespół Smaków

„Kubeczki smakowe jesteście gotowe? Próbujemy!”

Połącz kreską odpowiedni płyn z wybranym miejscem na języku.

KARTA PRACY

Zespół Zapachów

Zapach nr 1	
Zapach nr 2	
Zapach nr 3	
Zapach nr 4	